

1 Timoti

Nda'ya

¹ Kyagha deleewar dāba ya a har Mbulus, tathlānda Yeeso Kārēsti, fadang nda tē sēsēmnda Faara tē Hārākranēm tē kēm Yeeso Kārēsti nēm shengteena fa.

² A Timoti ka waana ahu fērākāfek. Ngwa furowa Faara na China tē Kārēsti Yeeso na Chinēm nggayirha, a hadowun fa, tē dādemnggirha.

Yiyi thlāmaarha aten tsahad nggabaarha

³ Nani a wiirha a Makidoniya dē, hwandī sa a tsawa na a Afisa 'wan tēna kēs thlēmād fīngya nafīya a mbēdi a malang ngganda tsahan ndan ha yi nggabaarha.

⁴ Kamdē a kēs thlēmād ndan na a malang ngganda mbētta hai aten sāk asēdaya mbuwana kākāfek, tē thlētta thlēmngya chichīiya mbuwana mii ngwaladghēn sē. Kēsēr tur ānggīniya nēn baarha bā tē ngāala. Mbē dāng niifa sē a ēna tar Faara nēn tē fērākāfek.

⁵ Fēni ngyahaddīya tēna fatakkwāya Yeeso narha tē nggēmnda fa bāgha bā ahu hura na chahal tē hura tsahai na, tē kad fērākāfek.

⁶ Amma fīngya famalēmngya sē 'wanda teena kyalth nda hai ma ten labardīya kahad, mbēda nda hai tē thlāk labar nuryirha.

⁷ Na mindan sē a tsawanda kēla fa malēmngya ngyakhrha Musa. Amma sēngwanda 'ya nanda

thlækrha wa, a sakwata ændi na nda njib ndaarha sænda 'ya na nda a thlækrha.

⁸ Sæn dæm sæ tæ ndaarha na ngyahaddi ngga, a æna dæm taara sæ ahu kwamana na mæmæl.

⁹ Sæn dæm sæ kæm tæ ndaarha, mbæ ka nafiya mbuwa ðimi æna nanda ngyakhkya wa, kæl nafiya mbuwa takkwa ngyakhrha tæ sæk 'ya, tæ nafiya mbuwana æn ænandan kæla yi Faara, tæ nafiya na ðimi, tæ nafiya mbuwana hur ndan pæpet, tæ nafiya na sar Faara, tæ nafiya na bælång chinggindan, ko manggindan, tæ fa bæl faaya.

¹⁰ Ngyakhkini ya æna nan ndan ka kulafaya, nduwa hæshya na mænda tæ hæshya, nduwa nishya na mænda tæ nishya nduwa fa ngar faaya, nduwa fa nggabaya tæ niifa na pær nggabaarha ko ndanæn næn a pær kækafek, tæ kæm kala 'ya heu mbuwa mæmæl tæ tsaharha ha yi kækafek.

¹¹ Tsahadda ha ya næghæn mæmæl tæ Labara na Mbænggæn yi Faara na tæ parka na manggæn fære nanda hu haara hai a pærghæn ni dæ.

Usarha ka nggayid Faara

¹² Niya usa Kæræsti Yeeso Chinæm, færeegha kanglanggirha. Kæleedæ ka niifani nggi wurnæn nggi ka a ænang taara ni.

¹³ Ko nanæn kætæm ni naarha sar Kæræsti, tæ mbælfæerha sæsangga nafiyighæn. Amma hadang ði fa kæsær 'ya æna ni heu næghæn hu yamid sænda ni tæ yamid færkækafek.

¹⁴ Nggayid Chinæm lædeedæ kaan tæ kæm fære dæ færkækafek tæ nggæmnda bagha bæ a thlæmad Kæræsti Yeeso.

¹⁵ Labardiya fərkəkafek ni, tə kəm kowunni a fərkəkafek nən təghən. Kərəsti Yeeso bənən hu kəshiirha ba ka a hərhanggən fa dīmiya ahur ndan heu nggi kalgha kanda tə dīmiyirha.

¹⁶ Amma kedee Faara nggayirha, nggi kalgha nafiya dīmiyirha, Yeeso Kərəsti kərəs də tə nggi kaan ka tsawi ənsakrha ka fiya heu bağha fərkəkafek təghən tə kəm wal yibrha nda mbuwa ngwalarha.

¹⁷ Ngwa tsauka mamnggirha tə faala a Faara pakwandə. Ndəghənni kutəra yi pakwandə, mbuwa nəm naarha, mbuwa mərə; ndəghənni Faara katənggən. A tsaukwa kee.

¹⁸ Timoti, waana, niya pəro palthdiya kəsər ka 'ya 'wa na annabiya pəra a ten wa ka kətəm. Kəsər ahu laf əngginiya na mbang yanda ngga kəla ka sodja.

¹⁹ Kəsü fərkəkafekkid wa ha ngga ahu Kərəsti. Tsawu tə hura tsahai, kəsər fīngya nafiya tə thləmən kar nda əngginiya; kəsər ka əndiya ndən ənagha ndən fəlna nda hai.

²⁰ A hur ndan na Himeniyus sə tə Aledzanda, fərang ni Sheetan ka tsahang huteena nən kanda ha ka malang ngganda sar Faara.

2

Kwaman tarang shilee Faara teena

¹ Niya ndang nda kun, 'waama hwanang Faara fiya teena heu. Hwana man Faara a dānggən kanda sə na a hadānggən kanda fa, tə kəm us-aghənun ka kanda.

² Hwana man Faara kuterya teena kiya tē fin-gya mamngya, tē nēm tsau dādemnggirha kula mbeela, tē tērēm Faara tē hura chahal.

³ Tur hwandēdi ya nēghən ngga, nən mbənanng Faara tē Hērəkrənəm.

⁴ Na mid Faara sē kowunni a hērəkka tē kəm a sən kəkafekidda nən heu.

⁵ Faara nēghən tətal, Yeeso Kərəsti ni katenggən na bāng kəm thləmad Faara ba. Yeeso kəkafek niifa ni, fərdə fadghən ka a hərghanggən kəm.

⁶ Fərdə yibədghən ka heng wal alteena nən kəmsə. Kyadāng Faara əndi kəm ya ahu məməlla sayi.

⁷ Ndəghən dani ənagha ndən wurna Faara nggi a tsawi tē təthlənda Yeeso tē kəm tē pər Labar Faara na Mbənggən. Niya pər kəkafek, mbi a nggabaarha wa. Thləngga Faara nggi ba a tsahang nggi nafiya ha mbuwa Yahudaya aten fərkəkafek tē kəkafek.

⁸ Nanən kee a wum dūn hai ka dəfang shilee nun Faara in, na mid na sē həshya tərang ngganda haryindan sē na chahal a talara sē hwan Faara nda, kula səbrha hura ko ngaala tē ndan.

⁹ Akwasamad yandiya na mid na sē nishya a ngwang ngganda fandan fa tē kari kamngga, a sakhdang nda wasyindan wa, nduwa kal kari nda fa na tē wudəbəla fa wa nduwa kən ən urarha nda əna nanda tē təfasa fingya əngya na chimnda fa.

¹⁰ Amma nishya ndagha nggəmnnda Faara, kamdə a əna əngya nda na ngga.

¹¹ Ngwa tsauka nishya fa thlə tsaharha ha tətīp tē fər mamnggirha.

¹² Fəranggi kwamana nishya a tsahang ngganda

həshya ha wa nduwa a tsawa nda aten ndan wa. A kathləmaarha nda hai tətıp.

¹³ Kəsər Faara 'waghən əna Adamu ambəra əna Hauwawu nən.

¹⁴ Mbə Adamu ni nggaba nanda wa, amma nuda ni nggaba nanda tsaunən tə dīmiyirha.

¹⁵ Amma nishya na nda a wal hərəkrha ahu nggətta a dənda mbeedə hu fərkəkafek tə nggəmnda tə hura chahal, tə kəs alteena.

3

Mangya Kən Faara

¹ Nəghən kəkafek tə ndaarha kala niifa na midghən sə tsaurha shingnda aten fatakkwaya taara ni na ngga.

² Mamnda tsaukwa kula ən 'yaara a mbed fiya, a tsauka tə nuneefa tətal, kəsanggən altenggən, niifa ni huhwar, na a takkwarha tə altenggən ngga, na thlə rongya fa, mbangga tsaharha ha.

³ A tsauka niifa ni mbuwa sa aam inabi ni na a təranggən teena wa, niifa mbuwa yanda, amma tsauka məsələm nda niifa, mbuwa nggəm kakyathlaanga fa, tə kəm mbə niifa ni na yakh nggəm wudəbəla wa.

⁴ Tətani a tsauka niifa na mbang laf wurighən ngga, tə wanggighən ana nda a fərang mamng-girha ahu 'ya na heu.

⁵ Kəsər niifa mbang ngwa wa laf wurighən ngga, kəkən nən mbang kəla nafiya ha na takkwa Faara?

⁶ A tsaudə weerənda niifa ni fərgħa kəkafek wa, kəsər nən manang nda altenggən ka wurna ndan wet, na nda a ngwang kumarha sə kəla Sheetan.

⁷ Tə kəm, nafiya mbuwa fatakkwaya, thlək 'ya ngga a tenggən amawanən mukrha ahu takthlər sheetan hai fəlgha hai tsauka ən shilee.

⁸ Nəghən kee kəm ahu fingya nafiya na a əna taara ahur fatakkwaya, tətani a tsawanda nafiya ni na nda fərang mamnggirha kanda, na tə ən ənandan ngga, mba nda tə mee səri wa, mbə nafiya na sa aam inabi kaan wa nduwa nafiya na ngingiləm tə wudəbəla wa.

⁹ Tətani a kəs fərkəkafekkid nəm ha kyadang na Faara kəm tə hura tsahai.

¹⁰ Tətani a 'wa nda teena kəkərang ngganda kanda a mbə ən 'yaara sə a fad ndan wa, ngwa tsawa nda fa tarya.

¹¹ Nəghən kee kəm nishyindan a tsawa nda kula ən 'yaara fa, mbə fa kikifaya wa, nafiya kəsangga alten ndan, kanda a əna 'ya tə kəkafek ahu əngya heu.

¹² Niifa na a əna taara ahur fatakkwaya, a tsaukwa tə nukkun tətal, na mbang laf wanggighən tə fingya fa wurayighən ngga.

¹³ Nafiya na a əna taara ngga ahur fatakkwaya na nda wal kənaghən, na nda fərang mamnggirha kanda ma fiya, tə kəm na nda wal chikrha kanlanggirha hu fərkəkafekkid ndan hu Yeeso Kərəsti.

¹⁴ Niya chireethləng ənggini kun də nanənya, ko nanən na mid na sə dərha thləmad nun də a mbee.

¹⁵ Amma a mbəddi hai, na sən kwamana na fiya a takkwarha tə altendan ahu Kən Faara. Nafiya ni yi Faara na tə yibrha fa, ndəna həhərshe tə sar kənna na a kəs kəkafek ha.

¹⁶ Mbə ngaala sə wa 'ya na bəbee aten fərkəkafekkid nəm nəghən manggən: bəgha Yeeso

ba ahu thlu farha. Kyad ndan tɔ kəkafek ni hu Səsəna tɔ Pədənda, nad fa thləngya Faara ndən. Pər nda labar Yeeso a chehweeya. Fiya na ahu kəshiirha fər nda kəkafek təghən, tərang nda talara dɔ hu mamnggirha.

4

Yiyi thləmaarha aten tsaharha ha yi nggabarha tɔ ka kəna

¹ Səsən Faara tɔ Pədənda thlək dɔ ndən a pəpal tɔ ndaarha, a mii ngwala kəshiirha fiya hangga nanda kyaharra ma fərəkəkafekkid ndan. Nanda takkwa səsəngya yi nggabarha tɔ tsaharha ha tur yi ənkaheeya.

² Tur fa tsahayini ya fa thlərbuya ni tɔ fa nggabaya. Nanda nggaba fandan fatakkwaya ni, amma mbə hurry ndan tsahai wa.

³ 'Yadang nda kakhrha fiya fa tɔ hɔb fīngya ənnayami. Amma Faara ənagha ənnayini mii, tənə fīngya fərgha kəkafek tɔ kəm səngga kəkafekkid labarghən na nda thlə ənnaddami usaghənda.

⁴ Kəsər 'ya ənana Faara heu nəghən ngga, mbə 'yasə nəm kaara wa, a thlədəm ndən tɔ usaarha.

⁵ Sən dəm sə nəghən chahal ka 'ya ndana Faara, tɔ kəm hwanda nəm a ənaarha kapa nəm əna 'ya mii.

Tə taara na ngga yi Yeeso Kərəsti

⁶ A tsahangna ənggini fatakkwaya ha ya, na tsaurha ka mafad Yeeso Kərəsti. Na kyad ndaarha tsənnə ahu labar fərəkəkafekkid nəm tɔ tsahadda ha ngga takkwana.

7 No inggun ma sæk ængya ka ka tē asəḍad nuryirha. Tsətsəlu altenwa tsawa na kəla na mid Faara.

8 Ko nanən tsətsəl thlu farha nən ngga, amma tsaurha kəla na mid Faara kalḍa ndən ko ahu yanggi kwamana, kəsər nən ɓarha ɓa tē parka yi yibrha nanənya tē yi na ɓayi.

9 Labarḍiya kəkafek ni, kowunni a thləghənən fa.

10 Nəm a əna taara kaan tē səsarha ka a fərgha fiya kəkafek, kəsər shiiten nəm nəghən a thləma Faara na tē yibrha fa, tē hərəhang nda fiya heu, mbə kəla nafiya fərgha kəkafek mawa.

11 Tsahang ənggini fiya ha ya njib kowunni na a tsahaghənən.

12 A nggəmna fa a sargha niifa sa kəsər ka nana wundakhne wa. Tsawu ənsakhrha a nafiya heu fərgha kəkafek ahu 'ya na thləkrha, tē kwamana na wiirha, ahu nggəm nduwa, fərkəkafekkid wa, tē tsawudwa chahal.

13 Kapa ni ɓarha ɓa, ɗu mbeedə tē karata deleewar Faara a fiya, tē pər labar Faara tē tsaharha ha.

14 A malang na ənfəra tē pedənda fərona Faara wa a sayiddi kal na annabi sə wumna shingya Kən Faara hai ɗəfo nanda haara teena.

15 Tsahu ənggini ya tē sammayirha. Furu altenwa a kanda, tənə kowunni na ɗədwa mbee ɗə.

16 Kwaru wiid wa hai, tē kəm a sənəsə 'ya na tsaharha ha aten Faara nəghən məməl. Kətsar ɗu mbee ɗə tē əna əngginiya, kəsər a ənanna kee na hərəhang alten wa tē fiya na sæk fadwa.

5

Əngya kamngga a ənagha finyə fatakkwəya

¹ A yanang na shingnda tə njaara wa, hwanuwun tə sammayirha kəla yiwa china. Wundəlaya kəm, kalang kanda sə kəla wan manggiwa.

² Fərang mamnggirha suhurya nishya kəla manggiwa, kalang wangya nishya sə kəm kəla wan manggiwa tə hura chahal.

³ Dang nishya mərya sə na a kaða thlaara tə kəkafek.

⁴ Amma ana nu mərra sə na tə wanggighən sə nduwa kaghayighən, a takkwa samad Faara nda 'wan, na nda a əna taara tə əndi tsahana nda. Na nda a kəlang hurfayindan, na nda a dāng chinggindan sə tə kaghayindan kəla 'wa na nda ənang kanda, kəsər nən mbənanng nda Faara.

⁵ Nu mərra na midghən thlaara mal nandan katenggən nən shengteena Faara fa tə kəm nən dərha mbeedə tə hwan Faara nda fidikrha tə yanfaara a dānggən sə.

⁶ Amma nu mərra na tsaurha ka tək mbənda fa kee, 'wadə teena mərdə ko bal nən a yibrha fa kəsər tsakh pathlanggən hai tə Faara.

⁷ Pərang ənggini fatakkwəya ya amawana kowunni tsaurha ən'yaara ahu əngginiya.

⁸ Nafiya mbuwa dāng hurfayindan sə, mbə kəla ma nafiya nananda ahur minda tal wa, kaar nda 'ya fər nəm kəkafek atenggən. Tur nafini ya kal nda nafiya fərwawa kəkafek səbrha də.

⁹ Kapa nəm thlədang nda nu mərra ahur nishya mərya hai na fatakkwəya dāng kanda sə, kəl

a kaldə hurarha kumnggit mikki, tə kəm ka nuneefa ni hu sayiddi bal na chimadghən hai.

¹⁰ Tətani a fərangga fiya mamnggirha kəsər ka 'ya ənanən na ngga. Kərang də wanggighən sə ngga wa? Nən thlə rongya fa tə ənnarhami wa? Nən ənang taara fingya fatakkwaya kula manang nda altenggən wa? Nən dāng nda nafiya sə na hu billarha wa? Nəghən nggungwa fa kətsar ka a əna 'ya nən na ngga wa?

¹¹ Nishya mərya balgha weerən, a thlədang dūn kanda ahu nishya mərya hai wa, kəsər banda narha ngingiləm tə həshya ndusanggən hurndan də ma Kərəsti, tərgha mindan dərha chimaddə.

¹² A nggər nda kakhrha na Faara a tsətsəl kanda, kəsər həwasang nda dəf mii ndan 'wa nanda ənarha*.

¹³ Mbə ma kee wa, na nda tsaha səsaukirha, na nda naarha wii hu wuraya. Mbə tsawud səsaukirha kee wa, amma har tə kiki farha fa tə kyarha hu 'ya hai mbuwa yindan, nanda thlək əngya kamngwawa.

¹⁴ Nanən kee niya ndang nishya mərna chimayindan balgha weerən, a nggərgha nda dərha chimaddə, nggət wundakhnaya nda, kəla wurayindan nda ha. Tərgha tə tsanda mbə mbang thlək 'ya dīmi aten ndan wa.

¹⁵ Kəsər fingya nishya mərya balgha weerən 'wanda teena kyahar nda hai ma Faara, mbusamad Sheetan nda.

¹⁶ A na nuneefa sə tə fərəkəkafek na hurfayighən

---

* **5:12 5:12** Kəsər dəf nda mee kətəm mba nda nggər dərha chimaddə wa ndən thlədang nanda kanda ahur nishya mərya hai ka a dangga fatakkwaya kanda sə.

sə mərna chimayindan, tətani a ɔnggən kanda sə, a fərang də hər fatakkwaya wa. Tərgħa na fatakkwaya ɔng nda nishya mərɣina sə mbuwana fa thlarəndan sə.

¹⁷ Shingya na əna tar ndan məməl kamdə a fərang mamnggirha nda kanda, tə kəm teng ngganda kanda ngga, mbə kəla ma nafiya na əna taara kaan yi pər labar Faara tə tsaharha ha wa.

¹⁸ Kəsər ndagħa deleewar Faara, “Mbəm nggəlang mii kwel anadə a dək hwarma tə wiirha hai atenggən wa”†, tə kəm, “Tə taara kamdə teng thləthlən ndəghən nda”‡.

¹⁹ A kangna thləmaarha huhwaarha fa aten shingnda wa, kəl ana nafiya sə səri nduwa mahan bəgha bə tə tur huhwaddi.

²⁰ Kala shingnda ənagħa 'ya na dimi kəs thləmadghənun a mbed fatakkwaya heu təna fingya tərəm Faara ngga.

²¹ A mbed Faara tə Kərəsti Yeeso tə fathləngya Faara na wuwura, niyi a kəs thləmad wa a takkwa ənggina na ya a wurna hasə wa, nduwa kar yandə na ya, nggəm yi də na taarha wa.

²² A nanna kəkaryirha hu dəfang nda niifa a tsauka shinggən aten tar Chinəm wa. A ənanna 'ya na dimi kəsər ka ənana fingya wa, amma tsawu chahal.

²³ A sanna aama kee wa, so aam inabi ngguchit ka hatta hurwa tə beerha farha na tə ənorha.

²⁴ Dimiyid fingya nafiya nəghən a pəpal, tə kəm dimiyid ndan 'wadə mbeedə kapa na nda ngwang kumarha kanda sə. Amma fingya dimiyid ndan

---

† 5:18 5:18 Deleewar Nggər Kumaarha 25:4   ‡ 5:18 5:18 Luka 10:7

nən kyarha pəpal ba a samarha.

²⁵ Nəghən kee kəm tarya na ngga nanda a pəpal, ko mba nda a pəpal ma wa, mba nda narha bəbēe wa.

6

¹ Fatakkwaya na hu tsawud mafayirha ana nda a fərang mamnggirha turayindan amana thlēm Faara tē tsahadghən ha tsaurha ən shilee.

² Fingya mafaya na turayindan fatakkwaya, a fərang mamnggirha nda kanda kaan, kəsər kanda ni a wan manggi ahu Kərəsti. A ənang taara nda kanda kaan, kəsər thlarrədi kyandan a dāng turayindan sə nggəmna nda kanda kaan. Tsahang ənggini fatakkwaya ha ya, fərang kaali kanda a ənaghənda.

Yiyi thləmarha aten tsaharhaha yi nggabarha

³ Fingya nafiya na nda tsaha 'ya ha mbuwa kəkafek məməlwa tē tsahad Chinəm Yeeso Kərəsti wa. Mba nda tsahang əngya fiya ha na dāng nda fiya sə əna 'ya nda kəla na mid Faara wa.

⁴ Tur nafini kargha fa na nda taala tē alten ndan, amma mbə 'ya sə sən nanda wa. Na nda numa mbəlfērha hu ngaala aten labarya. Nanda barha ba tē sərəkra, tē yanda, tē 'yar farha, tē numad mbəlfērha aten ndan,

⁵ tē pəpēethla tē ndan. Mba nda mbang dəghang 'ya hai na ngga tē mbuwa ngga wa. Mba nda mbang sən 'ya na kəkafek wa. Na nda numarha takkwa Faara kwaman wal kəna ni.

⁶ Kəkafek ni! Ana hur niifa huhuna hai tē 'ya nanən təghən ha, na kəna sə kaan ahu takkwa Faara.

⁷ Kəsər bawum hu kəshiirha ba tə 'ya ha wa, tə kəm mbəm a kyarha sə tə 'ya ha wa.

⁸ Amma ana ənnarhami sə tə luwud kaala fa, əngginiya ma tsəghang də kəm kee.

⁹ Nafiya na mid ndan kəna nanda kyarha hu kəkərra hai, tə takhthler ən nuryirha hangga tə nggəm əngya mbuwa ngga, tə 'ya na huk kanda səba nda də.

¹⁰ Kəsər nggəm wudəbəla ndəna kul mbəlfəerha. Fingya nafiya ahu nggəm kəna kyahar nda ha ma fərkəkafek, muwang ngganda fad ndan ahu səbrha hura hai kaan.

Nggəlmi yiyi thləmaarha

¹¹ Amma sa, niif Faara, dəu ma ənggini ya, kadu nggayirha, ən ənad wa a nagma kəla yi Faara, tə fərkəkafek, tə nggəmnda, tə kərəsta kula huhwafyirha.

¹² Yanu ka yanda yi fərkəkafek. Thlu kənanhən yi yibrha mbuwa ngwalarha furo na Faara a sayiddi pərna ndaarha fər na kəkafək a Yeeso Kərəsti a mbed fiya hangga səkka fadwa.

¹³ Niya hwan sa a mbed Faara na fər yibrha a əngya heu, tə kəm Yeeso Kərəsti pər nən kəkafək a mbed Mbuntus Mbilatus.

¹⁴ Niya ndorha, lafu ngyakhkini ya tə hura chahal, amawana niifa wal sa tə 'ya dīmi nanənya ta fardə də na Chinəm a wutta ba.

¹⁵ Nən a barha ba a fardī sakhna Faara. Faara katənggən ndəghənni kutəra kamngga a falghənəm, Kutər kutərya, Chinəm yi chingya.

¹⁶ Ndəghənni katənggən mbuwa tam mərta, nən tsaurhahu kukwaryirha mbuwana niifa ndusang fa. 'Wawana niifa tə yibrha naghən nduwa na

mbanggən naghən wa. Mamnggirha, tə səsəmnda yighənni pakwandə. Atsaukake.

¹⁷ Pəranggən nafiya na tə kəna ha ahu kəshiddiya a tərang nda altendan sə nduwa shengteena nda kəna fa, kəsər wudəbəla mbə kwas ngwalaarha wa. Amma a shengteena nda Faara fa na fərang əngya kəm heu, na mid nəm ka tək mbənda nəm fa.

¹⁸ Pəranggən kanda əna nggayirha nda, əna tarya nda nggəngga tə kənayindan, nagma harn-dan tsahai a fingingya mbuwana 'yasə a har ndan. A ndəghang ngganda əngya hai fərang na Faara kanda tə fiya tə hura tal.

¹⁹ A nanda a ənaarha kee dəfang kəna altendan də a talara, a tsauka kul tsawud ndan a mbee, təna nda wal ka yibrha.

²⁰ Timoti, kulo 'ya ha fərona Faara hu haara hai. Ma wumna teena tə fiya na a thlək labar sar Faara wa, tə kəm no inggun ma fiya kargha kəkafekid tsaharhaha yi Faara. Na nda ndaarha na nda a tsaharhaha yi kəkafek, amma mbə kəkafek ni wa.

²¹ A hu takkwa tur tsahayini ya fingingya nafiya 'wanda teena kyath nda hai ma fərkəkafek. Ng-gayid Faara a tsauka tə kun.

Hona Bible
The New Testament in the Hwana language of
Nigeria: Hona Bible

copyright © 2023 The Seed Company in collaboration with Language Developers and Bible Translators Association

Language: Hona (Hwana)

Contributor: Language Developers and Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-07-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 26 Jul 2025 from source files dated 18 Jul 2025

d942b897-c376-5386-bfaf-e0ce21c59136